

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023-337
Den 12. januar 2023

Til udvalgets orientering fremsendes hermed rapporten "*Screening af forekomster af PFAS på Naturstyrelsens kystnære og vestvendte arealer i Jylland og på Sjælland*" (bilag 1) udarbejdet af rådgivningsfirmaet NIRAS på bestilling fra Naturstyrelsen.

Screeningen er bestilt med afsæt i tidligere undersøgelser, som har indikeret, at der kan ske spredning af PFAS fra havskum langs Vestkysten til jord, grundvand, overfladevand og græs i kystnære områder. En undersøgelse fra Miljøstyrelsen af badevand har i august 2022 indikeret, at der generelt findes højere koncentrationer af PFAS-stoffer på vestvendte end østvendte kyster i Danmark. Desuden er der tidligere fundet PFAS-stoffer i overfladevand, græs og i græssende kvæg på Naturstyrelsens naturarealer, blandt andet ved Agger Tange og Harboøre Tange. Screeningen er gennemført i tæt samarbejde med Miljøstyrelsen og har til formål at bidrage til det nationale overblik over udbredelsen af PFAS i miljøet.

Screeningen har fokuseret på Naturstyrelsens vestvendte kystnære områder i Jylland og på Sjælland, hvor arealerne er drevet af Naturstyrelsen eller bortforpagtet med henblik på græsning eller høslet for at understøtte natur og biodiversitet. Driftsformer, hvor der hovedsageligt er tale om græsning med dyr til konsum eller hvor græsset på områderne høstes til dyrefoder. På den baggrund blev der udvalgt 55 vestvendte prøvelokaliteter med en afstand til kysten på 0-1 km samt 5 vestvendte prøvelokaliteter med en afstand til kysten på 1-10 km. Til referencemålinger blev der udvalgt 7 østjyske prøvelokaliteter med en afstand til kysten på 0-1 km. Prøvelokaliteterne fremgår af bilag 1, side 5.

Det er rådgiverfirmaet NIRAS, som har gennemført prøvetagningen med fokus på prøver i græs og overfladevand på de 67 lokaliteter. Græs og vandprøver er analyseret for 22 PFAS-forbindelser, og sammenholdt med Fødevarestyrelsens indikatorværdier, der angiver niveauer, som estimeres at kunne give anledning til yderligere undersøgelser af fødevarerens sikkerhed f.eks. for kød- og mælk og begrænsning på omsætning af de berørte dyr.

Resultaterne af undersøgelsen viser, at græsprøverne på 60 ud af 67 prøvelokaliteter overstiger indikatorværdierne i græs. Prøver foretaget de 47 steder, hvor der var tilgængeligt vand viser, at 9 ud af 47 prøvelokaliteter overstiger indikatorværdierne for overfladevand.

Naturstyrelsen har overdraget resultaterne af undersøgelsen til Fødevarestyrelsen. Naturstyrelsen har også underrettet forpagterne og relevante kommuner om resultaterne.

Fødevarestyrelsen følger op ved at sætte dyr, der afgræsser arealerne, under offentligt tilsyn og udtager blodprøver mhp. afdækning af om afgræsning også har ført til et forhøjet niveau af fluorstoffer i dyrenes blod. Når resultaterne fra blodprøverne foreligger, vil der blive truffet beslutning om den videre håndtering og behovet for evt. yderligere foranstaltninger.

Magnus Heunicke

/

Signe Nepper Larsen